

Aanvullende eisen kinderbedden en – boxen in kinderopvang

Vragen en antwoorden

1. Wat houden de aanvullende eisen in?

De aanvullende eisen zijn speciaal ontwikkeld voor kinderbedden en –boxen die in de kinderopvang gebruikt worden en zijn bestemd voor fabrikanten en leveranciers. De aanvullingen bestaan uit:

- strengere eisen om beknelling tegen te gaan;
- het plaatsen van bijvoorbeeld een dakje of een andere beveiliging om vallen uit het bovenste bed te voorkomen;
- strengere eisen aan sluiten en vergrendelen van de producten;
- product wordt getest op sterkte;
- fabrikant is verplicht te voldoen aan de ergonomische eisen.

2. Vanaf wanneer gelden de aanvullende eisen?

De aanvullende eisen voor kinderbedden en –boxen in kinderopvang zijn gepubliceerd in Staatscourant nr. 141 d.d 24 juli 2008 (http://wetten.overheid.nl/BWBR0024262/geldigheidsdatum_19-09-2011).

3. Ben ik verplicht mijn huidige bedden te vervangen en nieuwe bedden te kopen?

Nee, op dit moment niet. Er is een overgangstermijn tot 1 januari 2016 , daarna moeten alle bedden en boxen aan de Warenwetregeling voldoen. Wel dient u op basis van de Wet Kinderopvang na te gaan of uw huidige bedden of boxen geen ernstige gevaren op kunnen leveren. Als u constateert dat uw producten niet voldoen aan de ergonomische eisen en/of als ze ernstig gevaar voor het kind opleveren dan moet u het bed- of de box niet meer gebruiken. De belangrijkste eisen zijn:

- zorg ervoor dat er geen openingen aanwezig zijn groter dan 65 mm;
- zorg ervoor dat de producten niet kapot zijn;
- leg geen kinderen die kunnen staan in het bovenste bed als dat niet voorzien is van een dakje of andere afscherming.

4. Kan ik van de producent eisen dat hij de bedden zodanig aanpast dat ze voldoen aan de nieuwe eisen?

Nee, dat kan niet. U kunt overleggen met de fabrikant of hij het product op bepaalde punten kan aanpassen.

5. Waarom worden op hoge bedden wel dakjes vereist en op de hoge boxen niet?

Dit heeft te maken met het verschil in gebruik. Allereerst staan de boxen in een ruimte waar voortdurend leidsters aanwezig zijn. Bovendien zijn boxen niet bedoeld voor de grotere kinderen. Het is wel belangrijk om kinderen die makkelijk klimmen NIET in deze boxen te leggen. Zij zullen namelijk ook over deze hekwerken klimmen.

6. Is de spijlafstand in de aanvullende eisen gewijzigd?

De spijlafstand is in de aanvullende eisen gewijzigd ten opzichte van het eerdere Warenwetbesluit, echter niet ten opzichte van de geadviseerde afstanden volgens de Europese normen. Informatie over openingen - dus niet alleen de openingen tussen de spijlen - die een gevaar op kunnen leveren, kunt u vinden onder het kopje beknelling. Veilige openingen zijn:

- kleiner dan 7 mm;
- groter dan 12 mm en kleiner dan 25 mm;
- groter dan 45 mm en kleiner dan 65 mm.

De spijlafstanden voldoen als ze aan een van bovenstaande openingen voldoen.

7. Waarom moet ik het bed kunnen sluiten met één hand, maar is voor het vergrendelen het gebruik van twee handen toegestaan?

Het sluiten van het hekwerk moet met één hand te doen zijn. U kunt dan namelijk uw andere hand gebruiken om te zorgen dat het kind niet uit bed rolt, voordat het hek is gesloten. Als het hek gesloten is, kan het kind er niet uitvallen. Om ervoor te zorgen dat het kind het hek niet kan openen, moet het bed nog vergrendeld worden. Dat kan met twee handen gebeuren. Daarom kunnen daarvoor vergrendelingen gebruikt worden die met twee handen bediend moeten worden, maar dat is geen verplichting.

8. Voldoet een bedje met deurtje aan de eisen?

Voor kinderen die zelfstandig in bed kunnen klimmen is een bed met deurtje op grond van de ARBO-eisen een goede mogelijkheid. Of een dergelijk bed voldoet aan alle andere relevante eisen zal echter moeten blijken uit de testrapporten.

9. Moeten bedjes die voor gastouderopvang gebruikt worden, voldoen aan de aanvullende eisen?

Nee. De aanvullende eisen zijn alleen bedoeld voor de bedjes die gebruikt worden in kindercentra. Bij gastouderopvang kan in het algemeen worden volstaan met bedden en boxen die voldoen aan de eisen die in het Warenwetbesluit en de Warenwetregeling gesteld worden aan particuliere bedden en boxen. Ga bij gastouderopvang voor de veiligheid van de kinderen dus wel na of de gebruikte bedden voldoen aan deze eisen. Gastouders zijn uiteraard vrij om te kiezen voor bedden en boxen die speciaal ontwikkeld zijn voor de kinderopvang.

10. Waar moet ik op letten als ik nieuwe bedden of boxen koop?

Vraag aan de leverancier het bewijs dat de bedden of boxen voldoen aan de aanvullende eisen voor de kinderopvang.

11. Wat gebeurt er als een nieuw kinderbed niet veilig blijkt te zijn?

De fabrikant is verplicht ernstige gevaren van het product te melden bij de nVWA, de gebruikers op de hoogte te stellen en het product terug te halen. Uiteraard alleen als het gevaar bij de verkoop al aanwezig was. Als het gevaar ontstaan is doordat het product slecht is onderhouden of er door een derde partij aan geknutseld is, dan kan de fabrikant daar niet verantwoordelijk voor worden gehouden.

12. Is een keurmerk op de bedjes verplicht?

Nee, dat is niet verplicht. Het kan echter zijn dat de fabrikant niet zelf de faciliteiten in huis heeft om de vereiste testen uit te voeren. De testen zullen daarom vaak worden uitbesteed aan een keuringsinstantie. Ook als een product voorzien is van een keurmerk, moet u bewijs vragen of het bed of de box aan de aanvullende eisen voldoet. Het is namelijk mogelijk dat het keurmerk al aangebracht is, voordat de aanvullende eisen zijn ontwikkeld.

13. Kan ik ook bedjes van een buitenlandse leverancier aanschaffen?

Ja, dat kan. Ook dan moet de leverancier kunnen aantonen dat het product aan de aanvullende eisen voldoet. U kunt geen genoegen nemen met een verwijzing naar Europese normen. Deze zijn namelijk onvoldoende uitgewerkt voor de specifieke producten.

14. Als ik ledikanten koop bij een babyspecialzaak of een beddenwinkel, voldoen die dan aan de aanvullende eisen voor de kinderopvang?

Het is mogelijk dat dergelijke bedrijven ook producten specifiek voor de kinderopvang verkopen. Ook hierbij geldt: vraag een bewijs dat het product voldoet aan de eisen van het eisenpakket kinderopvang. Mocht u een bed willen kopen in genoemde winkels, dan is het van belang dat u aangeeft dat het een bed of box betreft voor gebruik in de kinderopvang.

15. Wat moet ik doen als mijn bed kapot is?

Ga het niet zelf repareren, maar zorg ervoor dat het bed hersteld wordt door de leverancier. Tot de reparatie is uitgevoerd, kunt u het bed niet gebruiken. Zorg ervoor dat alle medewerkers van de kinderopvang dat weten, zodat een kind niet per ongeluk toch in een kapot en daardoor onveilig bed wordt gelegd.

16. Kan ik een plaatselijk onderhoudsbedrijf inhuren om reparaties uit te voeren?

Dat kan, maar dat raadt de nVWA niet aan. De fabrikant of leverancier is immers beter op de hoogte van de geldende eisen. Ook is de fabrikant niet meer aansprakelijk voor het aangepaste deel van het product.

17. Hoe lang gaat een bed mee?

Bij het opstellen van de aanvullende eisen is uitgegaan van een levensduur van het bed van ongeveer tien jaar. De testmethoden zijn zo opgesteld dat het product een dergelijke tijd mee kan, mits het goed is onderhouden.

18. Gaat de nVWA nog controles uitvoeren binnen de kinderdagverblijven?

De nVWA is door de minister van VWS aangewezen als toezichthouder op de Warenwet en kan vanuit die bevoegdheid ook controles uitvoeren in de kinderopvang. Kinderbedden en -boxen zullen de nVWA-controleurs in eerste instantie toetsen bij de fabrikanten en leveranciers in Nederland. Kinderdagverblijven kunnen vanaf 1 januari 2016 ook in aanmerking komen voor een inspectiebezoek.

19. Kan de nVWA de bedden die ik heb staan, afkeuren en buiten gebruik stellen?

Nee, als u de bedden niet zelf hebt gemaakt, kan dat tot 1 januari 2016 niet. Daarna kan de nVWA u wel verplichten bedden en boxen die niet aan de wettelijke eisen voldoen aan te passen of niet meer te gebruiken. Als u het advies hebt gekregen de bedden te vervangen, omdat er ernstige gevaren zijn aangetroffen, kunt u dit advies dus tot 1 januari 2016 naast u neer leggen. Als er echter daarna een ongeluk gebeurt, kan u nalatigheid worden verweten. U was immers op de hoogte gesteld. De GGD is wel bevoegd om in haar inspectierapporten aan het college van burgemeester en wethouders voorstellen op te nemen voor te nemen maatregelen in het geval uit de beoordeling van de risico-inventarisatie blijkt dat eventuele risico's onvoldoende worden gereduceerd.

20. Hoe zit het met de ARBO-eisen?

De arbeidsomstandigheids- (of ARBO-)eisen voor de kinderbedden en boxen zijn meegenomen in de aanvullende eisen. Een fabrikant is verplicht bij het ontwerp rekening te houden met de ARBO-eisen. Als u dus bedden en boxen aanschaft die voldoen aan de aanvullende eisen, dan voldoen deze producten ook aan de geldende ARBO-eisen.

21. Wat als er een ongeluk gebeurt met een bed dat volgens de leverancier voldoet aan de wettelijke eisen?

Dat zal per geval worden beoordeeld. Als blijkt dat het bed, zoals aan u geleverd, niet voldeed aan de wettelijke eisen en u dit ook niet had kunnen weten, dan zal in eerste instantie de verdenking bij de leverancier van het bed liggen.

22. Wat als er een ongeluk gebeurt met een bed dat is gekocht ruim voordat de aanvullende eisen bekend waren?

Dat zal per geval worden beoordeeld. Als het product op dat moment voldeed aan de geldende eisen, als het onderhoud goed was uitgevoerd, er preventieve maatregelen zijn genomen om eventuele risico's te beperken en er geen menselijke fouten gemaakt zijn, zal het lastig zijn een schuldige aan te wijzen.

Verplichtingen en verantwoordelijkheden

23. Wat is de verplichting van de ondernemer?

De ondernemer moet ervoor zorgen dat de producten die in gebruik zijn geen ernstige gevaren kunnen veroorzaken voor de kinderen en leidsters die het product gebruiken. Ook moet hij ervoor zorgen dat de producten goed onderhouden worden. Verder moet hij of zij ervoor zorgen dat alle medewerkers goed geïnformeerd en geïnstrueerd zijn over een veilig gebruik van de aanwezige bedden en boxen.

24. Wat is de verplichting van de fabrikant?

De fabrikant is verplicht zijn product zo te maken dat het voldoet aan alle gestelde eisen. De nVWA ziet er op toe dat de fabrikant deze verplichtingen nakomt.

Mocht een product, nadat het in de handel is gebracht, toch een constructiefout of defect vertonen waardoor de gebruiker ernstig risico loopt, dan moet hiervan melding worden gemaakt bij de nVWA. De nVWA ziet er dan op toe dat de juiste vervolgacties door de fabrikant worden ondernomen.

25. Wat is de verplichting van de ondernemer in de kinderopvang?

In de kinderopvang staan veel bedden en boxen. Ondernemers in de kinderopvang zijn verantwoordelijk voor de veiligheid en het veilige gebruik van kinderbedden en -boxen. Ondernemers moeten hier binnen de risico-inventarisatie die op grond van de Wet kinderopvang verplicht is, aandacht aan besteden. Na 1 januari 2016 gelden ook de verplichtingen uit de Warenwet.

26. Wie zijn nog meer verantwoordelijk?

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang. De GGD van de gemeente voert het toezicht uit.